

Joaquín Turina fæddist í Sevilla og stundaði nám bæði þar og síðar í París hjá Moritz Moszkowski. Þeir Manuel de Falla voru góðir vinir og áttu margt sameiginlegt sem tónskáld. Turina var gefinn fyrir smáform og fegurð verka hans liggur oft í einfaldleika þeirra. Næturljóðið úr píanókvintettinum Las musas de Andalucía (1942) er gott dæmi um þetta. Kvintettinn sem þátturinn er úr dregur nafn sitt af músunum níu, listagyðjunum í Grikklandi hinu forna. Kaflinn sem við leikum í kvöld lýsir Polymnía, sem var gyðja samsöngs og dansa. Laglínan er ljúf og syngjandi og Parísaráhrifin heyrast glöggt í impres-sjónískum hljómagangi slaghörpunnar.

Alberto Ginastera er þjóðartónskáld Argentínumanna og ásamt Villa-Lobos eitt af helstu tónskáldum Suður-Ameríku fyrr og síðar. Ginastera samdi Pampe-ana nr. 2 árið 1950 fyrir sellóleikarann Aurora Nátola, sem síðar varð eigin-kona hans. Verkið er uppfyllt af dansrytmum argentínskra þjóðlaga og gerir miklar kröfur til sellóleikarans. Það hefst á frjálsri einleikskadensu, en brátt taka við ýmis konar tilbrigði við argentínska danstónlist, bæði hæg og hröð, og verkinu lýkur á trylltum lokakafla.

ÁHI/NVC

Nicole Vala Cariglia hóf nám í sellóleik við Tónlistarskólann á Akureyri undir leiðsögn Olivers Kentish. Hún hélt áfram námi hjá Bryndísi Höllu Gylfadóttur og útskrifaðist af tónlistarbraut Menntaskólans á Akureyri vorið 1995. Nicole stundaði framhaldsnám í sellóleik við New England Conservatory of Music í Boston hjá Yeesun Kim frá 1996-2001, og lauk B.Mus. og M.Mus.-gráðum frá skólanum með heiðurseinkunn. Nicole hefur haldið einleiks- og kammertónleika í Bandaríkjunum, Evrópu og Asíu, og sumarið 2001 sótti hún meistaranámskeið hjá Truls Mørk, Erling Blöndal Bengtssyni og Colin Carr. Nicole Vala hefur leikið reglulega með Sinfóníuhljómsveit Íslands, Fílharmóníuhljómsveitinni í Boston og Boston Modern Orchestra Project.

Árni Heimir Ingólfsson hóf píanónám í Tónmenntaskóla Reykjavíkur hjá Erlu Stefánsdóttur, og hélt áfram námi í Tónlistarskólanum í Reykjavík þar sem Jónas Ingimundarson var kennari hans. Árin 1993 – 97 stundaði hann fram-haldsnám hjá Lydiu Frumkin við Oberlin Conservatory of Music, og lauk þaðan B.Mus. prófi í píanóleik og tónlistarsögu. Hann hóf nám í tónvísindum við Harvard-háskóla haustið 1997 og lauk þaðan M.A. prófi haustið 1999 og doktorsprófi vorið 2003. Árni Heimir hefur komið fram á fjölmörgum tónleik-um í Evrópu og í Bandaríkjunum, og hefur sótt námskeið í píanóleik í Banda-ríkjunum, Rússlandi, Hollandi og Sviss. Hann er kennari í tónlistarfræðum við Listaháskóla Íslands.

*Kaffistofa safnsins er opin að tónleikum loknum
The cafeteria is open after the concert*

Sumartónleikar í Listasafni Sigurjóns Ólafssonar

Nicole Vala Cariglia
sellóleikari

Árni Heimir Ingólfsson
píanóleikari

NETÚTGÁFA

Þriðjudaginn 5. ágúst 2003 kl. 20:30

Manuel de Falla var eitt helsta tónskáld Spánar á fyrstu áratugum 20. aldarinnar, en hann bjó lengi í París og þar kynntist hann öllum helstu tónskáldum Frakka t.d. Debussy, Ravel og Dukas. Hann útsetti spönsku alþýðusönglöggin árið 1915 þegar hann var nýfluttur aftur til Spánar. Lögin eru þjóðlög frá Mursíu, Asturias, Aragon og Andalúsíu. Textar þeirra eru eitthvað á þessa leið:

1. Fíni klúturinn í búðinni er blettóttur og það vill enginn kaupa hann.
2. Sofðu, barnið mitt, sofðu litla morgunstjarnan mín.
3. Augu þín eru svikul! Það er sagt að þú elskir mig ekki, en þú elskaðir mig einu sinni!
4. Hjarta mitt er kvalið af sársauka! Bölvuð veri ástin, og bölvður sá sem sýndi mér leyndardóma hennar!
5. Ég leitaði skjóls undir furutrénu og vonaðist til að það myndi hugga mig. En þegar það sá eynd mína tók græna furutréd einnig að gráta.
6. Þeir segja að við séum ekki ástfangin, en þeir hafa ekki séð okkur saman! Og þótt móðir þín þoli mig ekki, kem ég aftur á morgun!

Katalónski sellistinn **Pablo Casals** á öðrum fremur heiðurinn af því að koma sellóinu á stall með öðrum virtúósa-einleikshljóðfærum. Casals heyrði fyrst í sellói þegar hann var 11 ára gamall og hóf strax sellónám. Tólf árum síðar sló hann í gegn á alþjóðavettvangi og á löngum ferli sínum markaði hann sellóinu ný viðmið bæði í sem einleikshljóðfæri og í kammertónlist. Hann hóf einleikssvítur Bachs til vegs og virðingar um allan heim, og píanótíróið sem hann stofnaði með Thibaut og Cortot árið 1905 var talið öllum öðrum fremra. Casals lagði minni metnað í tónsmíðarnar en sellóleikinn. Hann samdi þó sellókonsert, strengjakvartett og töluvert af kór- og söngverkum, en hógværa útsetningin á katalónska þjóðlaginu um fuglasönginn hefur orðið langlífast allra tónverka hans.

Gaspar Cassadó var sonur tónskálds og hneigðist snemma að tónlist. Hann lærði við tónlistarháskólann í Barcelona en hélt til Parísar 1910 og stundaði þar nám hjá landa sínum Casals. Hann lagði einnig stund á tónsmíðanám hjá Manuel de Falla og Maurice Ravel. Hann hóf atvinnuferil sinn 1918 og hann var jafnvígur hvort sem var sem einleikari, kammerspilari (hann lék reglulega með Rubinstein, Menuhin og Szigeti) eða tónskáld. Cassadó samdi fjölmörg tónverk, m.a. Katalónska rapsódíu fyrir hljómsveit, sellókonsert og sellósvítuna sem hér heyrir, sem er frá árinu 1925. Fyrsti þátturinn er prelúdía þar sem tvö ólík stef eru endurtekin í mismunandi litbrigðum. Annar kaflinn ber yfirskriftina Sardana. Sardana er þjóðardans Katalóníumanna, hringdans sem oftast er fluttur við undirleik hljóðfærahóps sem nefnist cobla. Meðal algengustu hljóðfæranna í slíkri sveit eru trommur og flautur, og Cassadó líkir eftir síðarnefnda hljóðfærinu með háum, flautukenndum tónum í upphafi þáttarins. Lokadansinn er spennandi virtúósakafli þar sem spænsk hrynjandi og suðrænir hljómar eru í forgrunni.

Efnisskrá

Manuel de Falla
1876 – 1946

Suite popular española
El paño moruno
Nana
Canción
Polo
Asturiana
Jota

Pablo Casals
1876 – 1973

El cant dels ocells (Söngur fuglanna)

Gaspar Cassadó
1897 – 1966

Svíta fyrir einleiksselló
Preludio - Fantasia
Sardana (Danza)
Intermezzo e Danza Finale

Joaquín Turina
1882 – 1949

Nocturno
(Polymnia úr *Las Musas de Andalucía*)
Lento

Alberto Ginastera
1916 – 1983

Pampeana nr. 2
Lento – Allegro – Lento ed esaltato –
Allegro vivace